

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator maszyn dziewiarskich (815201)

Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator maszyn dziewiarskich (815201)

Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator maszyn dziewiarskich (815201)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [873]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce wykonane przez zespół ekspercki.

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu.....	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania.....	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	8
2.7. Zawody pokrewne	9
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	9
3.1. Zadania zawodowe	9
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Wytwarzanie dzianych wyrobów włókienniczych.....	10
3.3. Kompetencje społeczne.....	12
3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	12
3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	13
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	13
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	13
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	14
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	15
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	16
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	17
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	17
7. SŁOWNIK POJĘĆ	19
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	19
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	21

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Operator maszyn dziewiarskich 815201

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Dzierciarz.
- Pracownik produkcyjny dzierciarni.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 8152 Weaving and knitting machine operators.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w marcu 2019 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Aldona Langoś – Danmaz, Chorzów.
- Andrzej Sapieja – Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich, Poznań.
- Małgorzata Szpilska – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Jolanta Religa – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Mirosław Żurek – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Elżbieta Czernik – Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, Sosnowiec.
- Artur Pacholski – Centrum Kształcenia Zawodowego Ustawicznego, Łódź.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Ewa Jachura – Częstochowska Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości, Częstochowa.
- Małgorzata Przybyłek – Stowarzyszenie Włókienników Polskich, Radom.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2019 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Operator maszyn dziewiarskich obsługuje i nadzoruje pracę maszyn do wytwarzania dzianych wyrobów włókienniczych⁴, tj.: dzianin metrażowych i dekoracyjnych, dziewiarskich wyrobów odzieżowych oraz wyrobów pończosznicych i skarpetkowych, zgodnie z dokumentacją techniczną¹.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Operator maszyn dziewiarskich jest zawodem o charakterze produkcyjnym. Celem pracy operatora maszyn dziewiarskich jest przetworzenie przędzy¹² w dzianinę, czyli dziany wyrób włókienniczy¹⁸, np. sweter lub szal. Podczas tego procesu operator nadzoruje przebieg procesu oraz działanie mechanizmów maszyn, obserwuje ich pracę, reguluje prowadzenie nitki i sprawdza zgodność parametrów półfabrykatów¹¹ oraz wytwarzanego wyrobu z dokumentacją technologiczną².

Operator wymienia nawoje przędzy w maszynach, zapobiega i likwiduje błędy w pracy maszyn oraz występujące zerwania (zrywy) przędzy¹⁹. Operator maszyn dziewiarskich wykonuje również prace związane z czyszczeniem i konserwacją oraz drobne naprawy maszyn dziewiarskich, w zakresie przewidzianym dla operatora.

Sposoby wykonywania pracy

Operator maszyn dziewiarskich w zależności od wielkości produkcji i wyposażenia zakładu produkcyjnego, obsługuje maszyny i urządzenia ręcznie lub z pomocą panelu sterowania nadzorującego parametry pracy maszyn dziewiarskich. Operator maszyn dziewiarskich stosuje metody, techniki i procedury polegające m.in. na:

- posługiwaniu się dokumentacją techniczną w zakresie wykonywanych zadań zawodowych,
- programowaniu i ustawianiu prawidłowych parametrów eksploatacyjnych maszyn wykorzystywanych w procesie produkcyjnym,
- kontrolowaniu pracy maszyn w czasie ich działania,
- dokumentowaniu wykonanej produkcji,
- kontrolowaniu parametrów strukturalnych⁹ i parametrów technologicznych¹⁰ dzianin podczas produkcji,
- kontrolowaniu jakości produktu końcowego oraz półfabrykatów w celu wytworzenia wyrobów jak najwyższej jakości,
- czyszczeniu, konserwowaniu oraz wykonywaniu drobnych napraw maszyn zgodnie z dokumentacją techniczno-ruchową³ (DTR) producenta maszyn dziewiarskich.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. Kompetencja zawodowa Wytwarzanie dzianych wyrobów włókienniczych.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Miejszem pracy **operatora maszyn dziewiarskich** są zamknięte pomieszczenia hal produkcyjnych. Pomieszczenia, w których wykonywana jest praca, posiadają zazwyczaj oświetlenie dzienne i sztuczne oraz instalacje klimatyzacyjne lub wentylacyjne. Hala produkcyjna wyposażona jest w maszyny oddziału przygotowawczego, dziewiarskie oraz służące do wykończania produktu gotowego, przyporządkowane do danych stanowisk pracy.

Praca operatora maszyn dziewiarskich wykonywana jest głównie w pozycji stojącej, wymaga wzmożonej uwagi i koncentracji oraz częstego poruszania się pomiędzy pracującymi maszynami. Operator maszyn dziewiarskich wykonuje pracę w ubraniu roboczym oraz ochronnikach słuchu ze względu na wzmożony hałas (wysokie tony pracy maszyn dziewiarskich).

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Operator maszyn dziewiarskich w działalności zawodowej wykorzystuje m.in.:

- maszyny dziewiarskie:
 - falowarki cylindryczne⁵,
 - falowarki płaskie⁶,
 - szydełkarki cylindryczne¹⁵,
 - szydełkarki płaskie¹⁶,
 - osnowarki⁷,
 - osnowarki raszłowe⁸ i specjalne;
- szydełka¹⁷,
- szczypce dziewiarskie¹⁴,
- nożyczki,
- śrubokręty.

Organizacja pracy

Operator maszyn dziewiarskich pracuje w systemie jedno-, dwu- lub trzymianowym, w zależności od specyfiki danego zakładu produkcyjnego i konieczności zapewnienia ciągłości produkcji, najczęściej w wymiarze 8 godzin.

W zależności od miejsca pracy, wykonywanych zadań zawodowych i liczby osób zatrudnionych w zakładzie, operator maszyn dziewiarskich może pracować indywidualnie lub w niewielkim zespole, pod nadzorem brygadzysty lub kierownika zmiany. Jest to praca monotonna, a czynności zawodowe są zrutynizowane, jednak ze względu na możliwe zmiany surowca oraz wytwarzanego produktu końcowego wymagane są zmiany ustawień maszyn oraz parametrów procesu technologicznego.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Operator maszyn dziewiarskich podczas pracy może być narażony m.in. na:

- hałas wywołany pracą (wysokie tony) maszyn i urządzeń przędzalniczych,
- wysokie zapylenie pyłami pochodzenia roślinnego, powstające na etapie przygotowywania surowca,
- reakcje alergiczne w wyniku kontaktu z pyłami pochodzenia roślinnego,
- porażenie prądem elektrycznym,

- możliwość wystąpienia urazów podczas obsługi maszyn i urządzeń oraz przenoszenia i/lub przewożenia surowca (skaleczenia o ostre krawędzie i elementy tnące maszyn, otarcia, zgniecenia),
- pochwycenie przez ruchome, wirujące elementy maszyn,
- przeciążenia układu kostno-stawowego wynikające z monotonii, monotypii, tj. powtarzalności wykonywanych czynności,
- zaburzenia snu wynikające z pracy w systemie zmianowym, w tym w godzinach nocnych,
- wypalenie zawodowe wynikające z wykonywania czynności zrutynizowanych.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **operatora maszyn dziewiarskich** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- wysoka ogólna wydolność fizyczna,
- duża sprawność układu mięśniowego,
- duża sprawność narządu wzroku,
- duża sprawność narządu słuchu,
- duża sprawność układu oddechowego;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- dobra koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- czucie dotykowe,
- zmysł równowagi,
- ostrość wzroku,
- rozróżnianie barw,
- widzenie stereoskopowe,
- szybki refleks,
- zdolności manualne,
- spostrzegawczość;

w kategorii sprawności i zdolności

- uzdolnienia techniczne,
- zdolność koncentracji uwagi,
- podzielność uwagi,
- wyobraźnia przestrzenna,
- wyobraźnia i myślenie twórcze,
- współdziałanie i współpraca w zespole (grupie);

w kategorii cech osobowościowych

- gotowość do pracy w szybkim tempie,
- gotowość do pracy w warunkach monotonnych,
- rzetelność,
- gotowość do współdziałania,
- komunikatywność,
- dokładność,
- samodzielność,
- samokontrola,
- odpowiedzialność za działania zawodowe,
- dbałość o jakość pracy,

- gotowość do pracy w nieprzyjemnych warunkach środowiskowych,
- zainteresowania techniczne.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.3. Kompetencje społeczne; 3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

W zawodzie **operator maszyn dziewiarskich** wymagana jest ogólna sprawność układu kostno-stawowego, dobry wzrok, czucie dotykowe i zręczność palców, umożliwiające obsługę maszyn i urządzeń, w które wyposażone są zakłady produkcyjne. Pod względem wydatku energetycznego praca w tym zawodzie należy do prac średnio ciężkich. Nie występują w niej specyficzne obciążenia umysłowe.

Przeciwwskazaniami do pracy w zawodzie operator maszyn do przygotowania włókien są m.in.:

- dysfunkcje kończyn górnych i dolnych,
- zaburzenia równowagi,
- zaburzenia koordynacji wzrokowo-ruchowej,
- wady wzroku niedające się korygować szklami optycznymi, np. astygmatyzm, brak widzenia obuocznego, daltonizm,
- niektóre choroby psychiczne,
- choroby układu oddechowego,
- alergie np. na pyłki pochodzenia roślinnego,
- choroby skóry rąk.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Obecnie (2019 r.) do podjęcia pracy w zawodzie **operator maszyn dziewiarskich** preferowane jest wykształcenie na poziomie branżowej szkoły I stopnia (dawniej zasadnicza szkoła zawodowa) w zawodach pokrewnych z branży mechanicznej i przemysłu mody.

Pracodawcy zatrudniają również osoby posiadające wykształcenie podstawowe i gimnazjalne, które zdobywają wiedzę i doświadczenie na drodze szkolenia praktycznego (przyuczenia) na stanowisku pracy w zakładzie produkcyjnym.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Podjęcie pracy w zawodzie **operator maszyn dziewiarskich** ułatwiają:

- dyplom potwierdzający kwalifikacje wyodrębnione w zawodach szkolnych (pokrewnych): operator maszyn w przemyśle włókienniczym lub mechanik-monter maszyn i urządzeń,
- ukończenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego i zdanie egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne, potwierdzającego kwalifikację cząstkową AU.07 Wytwarzanie i wykańczanie wyrobów włókienniczych, w szkolnym zawodzie (pokrewnym) operator maszyn w przemyśle włókienniczym lub MG.17 Montaż i obsługa maszyn i urządzeń, w szkolnym zawodzie (pokrewnym) mechanik-monter maszyn i urządzeń,

- świadectwo czeladnicze lub dyplom mistrzowski w zawodzie dziewiarz, tkacz lub mechanik-monter maszyn i urządzeń, uzyskane po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu organizowanego przez Izby Rzemieślnicze.

Dodatkowymi atutami przy zatrudnieniu operatora maszyn dziewiarskich mogą być m.in.:

- suplement Europass (w języku polskim i angielskim), wydawany na prośbę zainteresowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe) oraz Izby Rzemieślnicze (do świadectwa czeladniczego i dyplomu mistrzowskiego),
- udokumentowane doświadczenie na identycznym lub pokrewnym stanowisku pracy,
- posiadanie certyfikatów i świadectw potwierdzających udział w szkoleniach, w zakresie obsługi maszyn i urządzeń przędzalniczych.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Pracownik w zawodzie **operator maszyn dziewiarskich** może:

- rozpocząć pracę na stanowisku pomocniczym, a następnie wraz z nabyciem doświadczenia zawodowego awansować na samodzielne stanowisko operatora maszyn przędzalniczych,
- po nabyciu dalszego doświadczenia zawodowego, posiadając zdolności i umiejętności organizacyjne oraz umiejętność pracy z ludźmi, awansować na stanowisko brygadzysty nadzorującego pracę małego zespołu pracowników,
- po ukończeniu branżowej szkoły I stopnia w zawodzie pokrewnym (operator maszyn w przemyśle włókienniczym lub mechanik-monter maszyn i urządzeń), podjąć dalsze kształcenie w branżowej szkole II stopnia (technik włókiennik, technik przemysłu mody) i po jej ukończeniu oraz zdaniu egzaminu maturalnego rozpocząć studia wyższe I oraz II stopnia, na kierunku np. włókiennictwo lub technologia wytwarzania dzianin i wyrobów odzieżowych, a następnie awansować na stanowisko kierownicze,
- doskonalić umiejętności, uczestnicząc w szkoleniach branżowych, konferencjach, warsztatach tematycznych dotyczących produkcji dziewiarskiej.

Operator maszyn dziewiarskich może również rozszerzać swoje kompetencje zawodowe poprzez podejmowanie kształcenia i/lub szkolenia w zawodach pokrewnych.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2019 r.) w zawodzie **operator maszyn dziewiarskich** nie ma możliwości potwierdzania kompetencji zawodowych w edukacji formalnej i pozaformalnej.

Okręgowe Komisje Egzaminacyjne oferują możliwość potwierdzania kompetencji zawodowych przydatnych w zawodzie operator maszyn dziewiarskich, wchodzących w skład zawodu (pokrewnego):

- operator maszyn w przemyśle włókienniczym, w ramach kwalifikacji AU.07 Wytwarzanie i wykańczanie wyrobów włókienniczych,
- mechanik-monter maszyn i urządzeń, w ramach kwalifikacji MG.17 Montaż i obsługa maszyn i urządzeń.

Osoba wykonująca zawód operator maszyn do przygotowania włókien może potwierdzić niektóre swoje kompetencje kończąc kwalifikacyjny kurs zawodowy, zdając egzamin przed Okręgową Komisją Egzaminacyjną w zakresie kwalifikacji:

- AU.07 Wytwarzanie i wykańczanie wyrobów włókienniczych, ujętej w podstawie programowej dla zawodu technik włókiennik,

- AU.14 Projektowanie i wytwarzanie wyrobów odzieżowych, ujętej w podstawie programowej dla zawodu technik przemysłu mody.

Alternatywną drogę potwierdzania kompetencji w zawodzie operator maszyn dziewiarskich oferuje system nauki zawodu w rzemiośle, który umożliwia uzyskanie tytułu czeladnika, a następnie mistrza w zawodzie dziewiarz, tkacz lub mechanik-monter maszyn i urządzeń. Dokumentami potwierdzającymi te tytuły są odpowiednio: świadectwo czeladnicze oraz dyplom mistrzowski, wydawane po zdaniu egzaminu czeladniczego, a następnie mistrzowskiego w Izbach Rzemieślniczych.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **operator maszyn dziewiarskich** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Technik włókiennik ^s	311932
Technik przemysłu mody ^s	311941
Mechanik-monter maszyn i urządzeń ^s	723310
Dziewiarz	731802
Przędzacz	731805
Tkacz	731809
Operator maszyn do przygotowania włókien	815101
Operator maszyn przędzalniczych	815102
Operator przewijarek i skręcarek nitok	815103
Operator maszyn dziewiarskich	815201
Operator maszyn przygotowawczych do wytwarzania płaskich wyrobów włókienniczych	815202
Operator maszyn tkackich	815203
Operator maszyn w przemyśle włókienniczym ^s	815204
Szwaczka maszynowa	815301
Operator maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych	815401
Operator maszyn do produkcji włókna i przędzin	815901

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **operator maszyn dziewiarskich** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Przygotowywanie surowca do procesu dziania.
- Z2 Przygotowywanie maszyn dziewiarskich do pracy.
- Z3 Obsługiwanie i monitorowanie pracy maszyn dziewiarskich.
- Z4 Dokumentowanie wykonanej produkcji dziania.
- Z5 Czyszczenie i wykonywanie prostych prac konserwacyjnych maszyn dziewiarskich.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Wytwarzanie dzianych wyrobów włókienniczych

Kompetencja zawodowa Kz1: Wytwarzanie dzianych wyrobów włókienniczych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, Z5, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Przygotowywanie surowca do procesu dziania	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska podczas przygotowywania surowca do procesu dziania; Dokumentację oraz zasady tworzenia kart techniczno-technologicznych wyrobów; Rodzaje przędz dziewiarskich stosowanych do wytwarzania dzianin i ich nazwy handlowe; Zasady oznaczania parametrów przędzy dziewiarskiej; Zasady oceny i przygotowania przędzy do procesu dziania zgodnie z dokumentacją techniczną; Podstawy budowy dzianin; Zasady zakładania nawojów z przędzą na maszynę dziewiarską. 	<ul style="list-style-type: none"> Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska podczas przygotowywania surowca do procesu dziania; Posługiwać się dokumentacją techniczno-technologiczną wyrobów; Rozróżniać przędze dziewiarskie wytwarzane różnymi technikami; Identyfikować przędze dziewiarskie na podstawie ich nazw handlowych; Określać parametry jakościowe przędz dziewiarskich; Ocenić i przygotować przędzę do procesu dziania zgodnie z dokumentacją techniczną; Rozpoznawać <u>sploty podstawowe i pochodne</u>¹³ dzianin; Zakładać lub wymieniać nawoje z przędzą na maszynę dziewiarską.

Z2 Przygotowywanie maszyn dziewiarskich do pracy	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska w zakresie przygotowywania maszyn dziewiarskich do pracy; Budowę, rodzaje oraz zasady działania maszyn dziewiarskich oraz ich mechanizmów; Procedury przygotowania maszyn dziewiarskich do pracy; Zasady sprawdzania sprawności i stanu technicznego maszyn dziewiarskich przed uruchomieniem maszyny; Zasady dotyczące wykonywania regulacji parametrów pracy maszyn dziewiarskich przed uruchomieniem maszyny; Zasady obsługi i uruchamiania maszyn dziewiarskich. 	<ul style="list-style-type: none"> Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska podczas przygotowywania maszyn dziewiarskich do pracy; Rozróżniać maszyny dziewiarskie, elementy maszyn oraz ich mechanizmy; Ocenić stan techniczny maszyn dziewiarskich przed uruchomieniem maszyny; Wykonywać regulacje parametrów pracy maszyn dziewiarskich przed uruchomieniem maszyny; Obsługiwać i uruchamiać maszyny dziewiarskie.

Z3 Obsługiwanie i monitorowanie pracy maszyn dziewiarskich	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska w zakresie 	<ul style="list-style-type: none"> Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska podczas

<p>obsługiwanie i monitorowanie pracy maszyn dziewiarskich;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentację techniczno-ruchową maszyn dziewiarskich; • Ustawienia parametrów pracy maszyn dziewiarskich zgodnie z dokumentacją technologiczną; • Zasady obsługi maszyn dziewiarskich; • Procedury kontroli procesu technologicznego zgodnie z obowiązującymi zasadami i dokumentacją techniczną; • Rodzaje błędów powstających podczas procesu dziania i sposoby ich likwidowania. 	<p>obsługiwanie i monitorowanie pracy maszyn dziewiarskich;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Korzystać z dokumentacji techniczno-ruchowej maszyn dziewiarskich; • Ustawiać zgodnie z dokumentacją technologiczną parametry pracy maszyn dziewiarskich ręcznie (maszyny dziewiarskie ze sterowaniem mechanicznym) lub na pulpicie sterowniczym (maszyny dziewiarskie sterowane komputerowo); • Obsługiwać maszyny dziewiarskie; • Korzystać z dokumentacji technicznej produkowanej dzianiny; • Usuwać błędy powstające podczas procesu dziania oraz przyczyny ich powstawania; • Sprawdzać zgodność parametrów wyprodukowanego wyrobu dziewiarskiego z dokumentacją technologiczną.
---	---

Z4 Dokumentowanie wykonanej produkcji dziania

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady dokumentowania oceny jakościowej wytwarzanych wyrobów dziewiarskich; • Zasady oznaczania błędów dziewiarskich produkowanych wyrobów; • Zasady dokumentowania wykonanej produkcji; • Procedury raportowania wykonanej produkcji; • Zasady odbierania, zabezpieczania wykonanych wyrobów dziewiarskich i przekazywania ich do dalszego etapu produkcji. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sporządzać dokumentację oceny jakościowej wytwarzanych wyrobów dziewiarskich; • Oznaczać błędy dziewiarskie produkowanych wyrobów; • Wypełniać dokumenty dotyczące rozliczenia wykonanej produkcji; • Stosować wewnętrzne procedury raportowania wykonanej produkcji; • Odbierać, zabezpieczać gotowe wyroby i przekazywać je do dalszego etapu produkcji.

Z5 Czyszczenie i wykonywanie prostych prac konserwacyjnych maszyn dziewiarskich

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska podczas czyszczenia i wykonywania prostych prac konserwacyjnych maszyn dziewiarskich; • Rodzaje narzędzi wykorzystywanych przy czyszczeniu i konserwacji maszyn dziewiarskich; • Zasady konserwacji maszyn i narzędzi wykorzystywanych w procesie dziania; • Zasady ustawiania i regulowania zespołów maszyn dziewiarskich po wykonaniu prac konserwacyjnych; • Procedury i zasady rozróżniania i segregowania odpadów produkcyjnych powstających przy produkcji wyrobów dziewiarskich. 	<ul style="list-style-type: none"> • Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska podczas czyszczenia i wykonywania prostych prac konserwacyjnych maszyn dziewiarskich; • Rozróżniać i dobierać narzędzia wykorzystywane do czyszczenia i wykonywania prac konserwacyjnych maszyn dziewiarskich w zakresie przewidzianym dla operatora; • Wykonywać drobne prace konserwacyjne maszyn i narzędzi wykorzystywanych w procesie dziania; • Ustawiać i regulować zespoły maszyn dziewiarskich po wykonaniu prac konserwacyjnych, zgodnie z dokumentacją techniczną; • Rozróżniać i segregować odpady produkcyjne powstałe przy produkcji wyrobów dziewiarskich.

3.3. Kompetencje społeczne

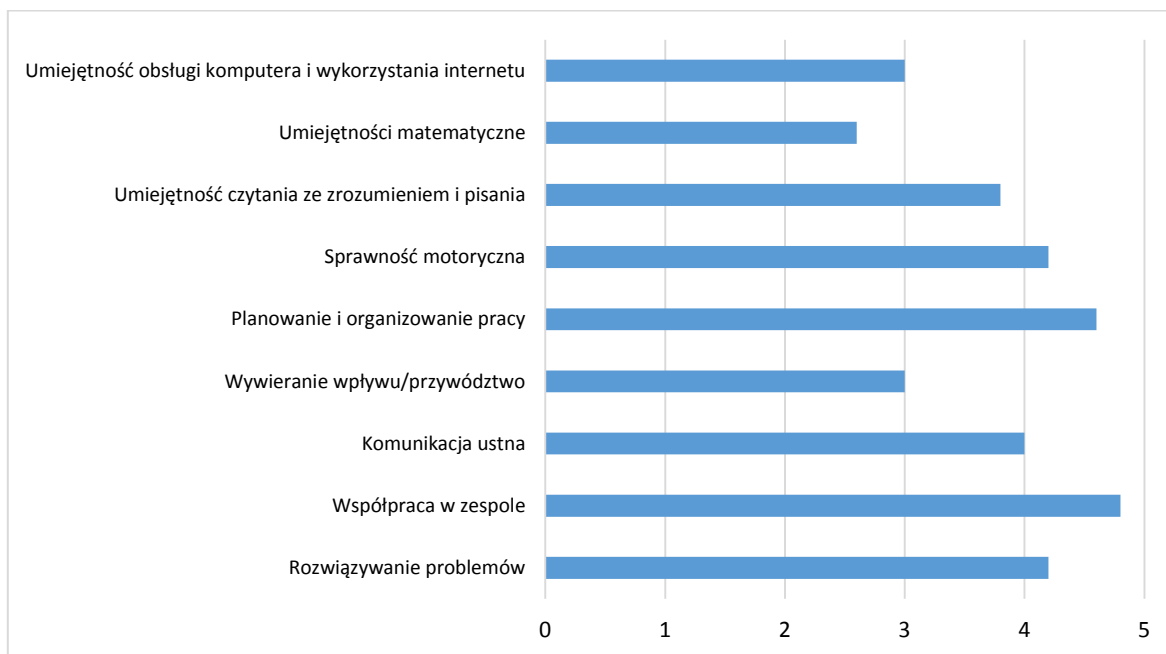
Pracownik w zawodzie **operator maszyn dziewiarskich** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki podejmowanych działań w pracy operatora maszyn dziewiarskich, zarówno w odniesieniu do osób, jak również mienia.
- Dokonywania samooceny i weryfikacji działania własnego.
- Podejmowania samodzielnej pracy lub podejmowania współpracy w zorganizowanych warunkach, w zakresie prowadzenia procesu dziania.
- Oceniania zagrożeń występujących w miejscu pracy operatora maszyn dziewiarskich oraz podejmowania działań adekwatnych do tych zagrożeń.
- Kierowania się zasadami zgodnymi z etyką zawodową oraz obowiązującymi przepisami, normami w pracy operatora maszyn dziewiarskich.
- Podnoszenia swoich kompetencji zawodowych w kontekście nowych rozwiązań technologiczno-organizacyjnych, właściwych dla operatora maszyn dziewiarskich.

3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego ważność kompetencji kluczowych dla zawodu **operator maszyn dziewiarskich**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **operator maszyn dziewiarskich**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **operator maszyn dziewiarskich** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Operator maszyn dziewiarskich może pracować w dowolnej wielkości przedsiębiorstwach produkcyjnych w branży przemysłu włókienniczego. Miejscem zatrudnienia mogą być m.in.:

- przedsiębiorstwa,
- tkalnie,
- dziewiarnie,
- wykończalnie wyrobów włókienniczych,
- zakłady usługowe,
- firmy odzieżowe.

Ze względu na obsługiwane przez operatorów maszyn dziewiarskich wiele typów maszyn dziewiarskich, na których realizowane są różne etapy produkcji, istnieje wiele wąskich specjalizacji dla tego zawodu, na przykład: pracownicy obsługujący szydełkarki cylindryczne lub maszyny płaskie, co daje szersze możliwości zatrudnienia.

Obecnie (2019 r.) według Barometru zawodów zapotrzebowanie na pracowników w zawodach z grupy operatorów maszyn włókienniczych jest zrównoważone i kształtuje się na stałym poziomie.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy**:
<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzwodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-observatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.observatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2019 r.) w ramach systemu kształcenia zawodowego w Polsce nie przygotowuje się **operatorów maszyn dziewiarskich**.

Kompetencje przydatne do wykonywania zawodu operatora maszyn dziewiarskich można uzyskać podejmując kształcenie:

- w branżowej szkole I stopnia w pokrewnym zawodzie operator maszyn w przemyśle włókienniczym lub mechanik-monter maszyn i urządzeń,
- na kwalifikacyjnych kursach zawodowych (dla dorosłych) w zakresie kwalifikacji:
 - AU.07 Wytwarzanie i wykańczanie wyrobów włókienniczych, w zawodzie pokrewnym operator maszyn w przemyśle włókienniczym oraz technik włókiennik,
 - AU.14 Projektowanie i wytwarzanie wyrobów odzieżowych, w zawodzie pokrewnym technik przemysłu mody,
 - MG.17 Montaż i obsługa maszyn i urządzeń, w zawodzie pokrewnym mechanik-monter maszyn i urządzeń.

Kształcenie w zakresie kwalifikacyjnego kursu zawodowego (dla dorosłych) mogą prowadzić:

- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie operator maszyn w przemyśle włókienniczym, technik włókiennik, technik przemysłu mody lub mechanik-monter maszyn i urządzeń potwierdzają (również w trybie eksternistycznym) Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Alternatywną formą kształcenia w zawodzie operator maszyn dziewiarskich jest kształcenie rzemieślnicze (z udziałem pracodawców rzemieślników), które umożliwia nabycie tytułu czeladnika, a następnie mistrza w zawodzie (pokrewnym) dziewiarz, tkacz lub mechanik-monter maszyn i urządzeń. Kompetencje w tych zawodach potwierdzają Izby Rzemieślnicze.

Osoby, które uzyskały powyższe kwalifikacje, mają możliwość otrzymania również suplementu Europass (w języku polskim i angielskim), wydawanego na prośbę zainteresowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe) oraz Izby Rzemieślnicze (do świadectwa czeladniczego i dyplomu mistrzowskiego), co ma istotne znaczenie w przypadku poszukiwania pracy za granicą.

WAŻNE:

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, które wchodzi w życie od 1 września 2019 r., dotychczasowe symbole kwalifikacji wyodrębnione w zawodach szkolnictwa zawodowego zmieniają się na kody składające się z trzech wielkich liter, wskazujących na przyporządkowanie do jednej z 32 branż, występujących w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego. Zmianie uległy również nazwy niektórych z dotychczasowych kwalifikacji. Nowa regulacja umożliwia prowadzenie kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub na kursach umiejętności zawodowych.

Szkolenie

Szkolenia i kursy doszkalające dla **operatorów maszyn dziewiarskich** organizują m.in.:

- pracodawcy w ramach wewnętrznych szkoleń lub przyuczenia do zawodu (dla kandydatów do pracy i pracowników),
- przedstawiciele producentów maszyn, urządzeń przemysłu włókienniczego, odzieżowego,
- instytucje szkoleniowe,
- stowarzyszenia i organizacje branżowe, np. Stowarzyszenie Włókienników Polskich.

Przykładowa tematyka szkoleń dotyczy:

- obsługi oraz regulacji maszyn dziewiarskich,
- trendów i oczekiwań rynku w zakresie nowych mieszanek włókien i tkanin,
- komputerowego projektowania dzianin.

Organizatorzy tych szkoleń poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-zawodowe-i-ustawiczne>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<https://zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Obecnie (2019 r.) wynagrodzenie osób pracujących w zawodzie **operator maszyn dziewiarskich** jest zróżnicowane i wynosi najczęściej od 2250 zł do 5800 zł brutto miesięcznie.

Poziom wynagrodzeń kształtuje się przy tym następująco:

- w przypadku stanowisk o niższym poziomie wymaganych kompetencji zwykle nie przekracza 3000 zł brutto miesięcznie,

- na stanowiskach wymagających wyższych kompetencji (np. operator maszyn dziewiarskich-programista) oraz znacznego doświadczenia mogą wynosić od 3000 zł do 5800 zł brutto miesięcznie.

Wysokość otrzymywanego wynagrodzenia jest uzależniona m.in. od:

- zakresu obowiązków pracownika,
- sytuacji na lokalnym rynku pracy,
- regionu Polski,
- rodzaju pracodawcy (prywatny, publiczny), wielkości i renomy zakładu,
- koniunktury w branży włókienniczej,
- wielkości aglomeracji,
- stażu pracy,
- formy zatrudnienia (umowa o pracę, własna działalność gospodarcza, samozatrudnienie).

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczecblach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **operator maszyn dziewiarskich** możliwe jest zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami.

Warunkiem niezbędnym do zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami w zawodzie jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z dysfunkcją narządu wzroku (04-O), jeśli posiadana wada jest skorygowana odpowiednimi szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi, które zapewnią ostrość widzenia,
- z dysfunkcją narządu słuchu (03-L), jeśli posiadana wada jest skorygowana odpowiednimi aparatami słuchowymi umożliwiającymi prawidłowy odbiór odgłosów pracujących maszyn i narzędzi oraz sygnalizacji ostrzegawczej,
- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), która nie wyklucza stania i chodzenia, w tym samodzielnego przemieszczania się po zróżnicowanym terenie.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2019 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.03.2019 r.

- Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2153, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 992, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 799, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1267, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 316).
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. poz. 1286).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. poz. 1663).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. poz. 89, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 28 sierpnia 2007 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy produkcji wyrobów włókienniczych (Dz. U. Nr 179, poz. 1274).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 sierpnia 2005 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas lub drgania mechaniczne (Dz. U. Nr 157, poz. 1318).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z 30 października 2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz. U. Nr 191, poz. 1596, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 29 maja 2001 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy produkcji masy celulozowej, papieru i wyrobów z papieru (Dz. U. Nr 64, poz. 651).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 14 marca 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych oraz innych pracach związanych z wysiłkiem fizycznym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1139).
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 marca 2019 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P. poz. 276).

Literatura branżowa:

- Bieńkiewicz K., Jędryka T., Kaszuba Z., Więźlak W.: Encyklopedia Techniki, przemysł lekki. Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 1986.
- Jabłoński W., Jackowski T.: Nowoczesne systemy przędzenia. Wydawnictwo BIT, Bielsko-Biała 2001.
- Jackowski T. (red.): Laboratorium z technologii i budowy przędz, Politechnika Łódzka, Łódź 2001.
- Korliński W.: Podstawy dziewiarstwa. Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 1981.
- Nycz E., Owczarż R., Średnicka I.: Budowa tkanin. WSiP, Warszawa 1990.
- Pawłowa M., Skoracki J., Smirnow W.: Materiałoznawstwo odzieżowe. Wydawnictwo Politechniki Radomskiej, Radom 2001.
- Waśniewski S.: Dziewiarstwo maszynowe. WSiP, Warszawa 1988.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.03.2019]:

- Barometr zawodów 2019. Raport podsumowujący badania w Polsce: https://barometrzwodow.pl/userfiles/Barometr/2019/raport_ogolnopolski_pl.pdf
- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Czasopismo branżowe: <http://www.przegląd-wlokienniczy.pl>
- Informator dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (kształcenie według podstawy programowej z 2017 r.) operator maszyn w przemyśle włókienniczym 815204: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/815204.pdf
- Informator dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (kształcenie według podstawy programowej z 2017 r.) technik włókiennik 311932: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/311932.pdf

- Informator dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (kształcenie według podstawy programowej z 2017 r.) technik przemysłu mody 311941: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/311941.pdf
- Informator dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (kształcenie według podstawy programowej z 2017 r.) mechanik-monter maszyn i urządzeń 723310: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/723310.pdf
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Projekt Zintegrowany System Kwalifikacji: <http://kwalifikacje.edu.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Stowarzyszenie Włókienników Polskich: www.swp-zg.pl
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>
- Związek Rzemiosła Polskiego – Wykaz standardów egzaminacyjnych: <https://zrp.pl/dzialalnosc-zrp/oswiata-zawodowa/egzaminy/standardy-egzaminacyjne/wykaz-standardow-egzaminacyjnych>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.

Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, cząstkowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.

Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Dokumentacja techniczna	Zbiór dokumentów (planów, rysunków, obliczeń technicznych, kosztorysów, harmonogramów, opisów technicznych oraz technologicznych itp.) zawierających dane niezbędne do wyprodukowania określonego wyrobu lub wykonania określonych prac.	https://archiwista24.wordpress.com/2014/07/18/definicja-dokumentacji-technicznej [dostęp: 31.03.2019]
2	Dokumentacja technologiczna	Zbiór dokumentów, w którym są zawarte wszelkie informacje i zalecenia niezbędne do procesu technologicznego produkowanego wyrobu i potrzebne do tego środki technologiczne.	https://archiwista24.wordpress.com/2014/07/18/225/ [dostęp: 31.03.2019]

3	Dokumentacja techniczno-ruchowa (DTR)	Dokument opracowany dla każdej maszyny i urządzenia, który zawiera: charakterystykę i dane ewidencyjne, rysunek zewnętrzny, wykaz wyposażenia, schematy, instrukcje użytkowania, obsługi, konserwowania, smarowania, BHP, wykaz części zamiennych i zapasowych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:157:0024:0086:pl:PDF [dostęp: 31.03.2019]
4	Dziany wyrób włókienniczy	Wyrób włókienniczy powstały z szeregu połączonych oczek, tworzonych z jednego układu nitek. Cechą charakterystyczną dzianiny jest duża elastyczność i rozciągliwość we wszystkich kierunkach oraz łatwość prucia. Prując dzianinę możemy odzyskać surowiec - przędzę. Właściwość ta jest wadą – tzw. lecenie oczek. Stosowane w produkcji firanek, wyrobów bielizniarskich i odzieżowych. Typowym przykładem wyrobów dziewiarskich są wszelkiego rodzaju koszulki, skarpety, rajstopy, rękawiczki, swetry, czapki itp.	https://www.szkolnictwo.pl [dostęp: 31.03.2019]
5	Falowarki cylindryczne	Maszyny dziewiarskie z poziomym układem igieł haczykowych, wytwarzające dzianiny o splocie lewo-prawym techniką falowania przędzy przez płaszczyki falujące. rozmieszczone w maszynie.	Bieńkiewicz K., Jędryka T., Kaszuba Z., Więźlak W.: Encyklopedia Techniki, przemysł lekki. Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 1986
6	Falowarki płaskie	Maszyny dziewiarskie z jednym bądź dwoma grzebieniami igieł haczykowych i kilkoma lub kilkunastoma głowicami, przeznaczone do wytwarzania dzianin lub elementów półregularnych o splocie lewo-prawym, z efektami bądź bez efektów ażurowych lub ściągaczy i plis o splocie dwuprawym.	Bieńkiewicz K., Jędryka T., Kaszuba Z., Więźlak W.: Encyklopedia Techniki, przemysł lekki. Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 1986
7	Osnowarki	Maszyny dziewiarskie osnowowe; maszyny osnowowe o jednym lub dwóch układach igieł haczykowych, jęczyczkowych lub dwudzielnych. Osnowarki są wyposażone w kilka (dwa lub więcej) grzebieni iglicowych. Wytwarza się na nich dzianiny metrażowe gładkie i wzorzyste, sieci, siatki, itp.	Bieńkiewicz K., Jędryka T., Kaszuba Z., Więźlak W.: Encyklopedia Techniki, przemysł lekki. Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 1986
8	Osnowarki raszłowe	Osnowarki płaskie o jednym lub dwóch układach igieł jęczyczkowych wyposażone w grzebienie iglicowe.	Bieńkiewicz K., Jędryka T., Kaszuba Z., Więźlak W.: Encyklopedia Techniki, przemysł lekki. Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 1986
9	Parametry strukturalne	Parametry występujące przy kolejnych zmiennych, określające kształtowanie wyrobu. W przypadku dziewiarstwa są to: ścisłość rządkowa i kolumienkowa, wymiary płaskie oczka, współczynnik kształtu oczka, długość przędzy w oczku.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Korliński W.: Podstawy dziewiarstwa. Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 1981
10	Parametry technologiczne	Parametry opisujące właściwości, np. wygląd, strukturę, skład surowcowy, rodzaj wykończenia przędz, półproduktu, produktu włókienniczego oraz parametry nastawcze maszyn dziewiarskich.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Korliński W.: Podstawy dziewiarstwa. Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 1981

11	Póffabrykaty	Przędze przeznaczone do produkcji lub produkty otrzymywane na określonym etapie produkcji, przeznaczone do dalszej obróbki.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Materiałoznawstwo dla techników. Państwowe Wydawnictwo Szkolne, Warszawa 1969
12	Przędza	Ciało walcowate składające się z włókien szczepionych ze sobą na skutek nadania im skrętu lub sklejenia ich ze sobą.	Chylewska B., Jackowski T., Kołaciński T., Malinowski M.: Technologia przędzy i włókniń Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 1979
13	Sploty podstawowe i pochodne	Typy splotu, które decydują o estetyce, parametrach użytkowych oraz właściwościach dzianiny. Podstawowy splot dziewiarski to splot lewo-prawy, charakteryzujący się regularnym układem rzędków i kolumienek. Sploty pochodne to sploty powstałe z kombinacji oczek prawych i lewych, np.: splot prawo-prawy, sploty ściągaczowe, sploty strukturalne, w tym warkoczowe i sploty żakardowe.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Korliński W.: Podstawy dziewiarstwa. Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 1981
14	Szczypce dziewiarskie	Metalowe narzędzie w formie dwóch sprężynujących ramion, służące do przewlekania przędzy przez niektóre części maszyny i do usuwania uszkodzonych igieł z płyty maszyny.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/slowniki/szczypce.html [dostęp: 31.03.2019]
15	Szydełkarki cylindryczne	Cylindryczne maszyny szydełkujące do dzianin rzędkowych z igłami języczkowymi lub haczykowymi, które podczas formowania oczek przeciągają nitkę kolejno przez oczko poprzedniego rządka.	Bieńkiewicz K., Jędryka T., Kaszuba Z., Więźlak W.: Encyklopedia Techniki, przemysł lekki. Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 1986
16	Szydełkarki płaskie	Płaskie maszyny szydełkujące do dzianin rzędkowych z igłami języczkowymi lub haczykowymi, które podczas formowania oczek przeciągają nitkę kolejno przez oczko poprzedniego rządka.	Bieńkiewicz K., Jędryka T., Kaszuba Z., Więźlak W.: Encyklopedia Techniki, przemysł lekki. Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 1986
17	Szydełko	Narzędzie zakończone haczykiem, służące do ręcznego wyrobu dzianiny poprzez przeciąganie przędzy przez utworzone pętelki.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sites.google.com/site/szydelkooooo/home/ubrania [dostęp: 31.03.2019]
18	Wyrób włókienniczy	Produkt przemysłu włókienniczego, wytwarzany z przędzy w procesie: tkania, dziania, igłowania lub przesywania.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Poradnik Inżyniera Włókiennictwo. Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 1978
19	Zerwania (zrywy) przędzy	Zjawisko zaistniałe w wyniku przypadkowego lub systematycznego wystąpienia zakłóceń w procesie dziania polegające na zerwaniu przędzy i przerwaniu procesu dziania.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Chylewska B., Jackowski T., Kołaciński T., Malinowski M.: Technologia przędzy i włókniń Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 1979

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.